

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
JULIANE KOKOTT
της 4ης Απριλίου 2019¹

Υπόθεση C-104/18 P

Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret AŞ
κατά
Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO),
παρισταμένου του:

Joaquin Nadal Esteban

«Αίτηση αναιρέσεως – Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Κανονισμός 207/2009 – Διαδικασία ακυρότητας – Εικονιστικό σήμα που περιέχει τα λεκτικά στοιχεία STYLO & KOTON – Απόρριψη της αίτησης κήρυξης ακυρότητας – Κακή πίστη»

I. Εισαγωγή

1. Ένα σήμα είναι δυνατό να κηρυχθεί άκυρο εκ των υστέρων εάν η αίτηση καταχώρισής του υποβλήθηκε κακόπιστα. Τι συνιστά όμως κακή πίστη και πώς μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξή της;
2. Το Δικαστήριο έχει καταλήξει συναφώς σε ορισμένες βασικές διαπιστώσεις και το Γενικό Δικαστήριο είχε τη δυνατότητα να εμβαθύνει στα ζητήματα αυτά στο πλαίσιο διάφορων υποθέσεων. Εντούτοις, εξακολουθεί να εκκρεμεί η οριστική αποσαφήνιση των ζητημάτων αυτών. Η υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως παρέχει στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να διευκρινίσει τη νομολογία του.

II. Το νομικό πλαίσιο

3. Το νομικό πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας προκύπτει από τον κανονισμό για το σήμα της Ένωσης².
4. Το άρθρο 52, παράγραφος 1, του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης (νυν άρθρο 59, παράγραφος 1, του κανονισμού 2017/1001) προβλέπει τους απόλυτους λόγους ακυρότητας:

«Ένα σήμα της ΕΕ κηρύσσεται άκυρο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται στο Γραφείο ή μετά από άσκηση ανταγωγής στα πλαίσια αγωγής για παραποίηση/απομίμηση:

α) [...].

¹ Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 2009, L 78, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015 (ΕΕ 2015, L 341, σ. 21) [ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2017, L 154, σ. 1)].

β) εάν ο καταθέτης ενήργησε κακόπιστα κατά τη κατάθεση της αίτησης σήματος.»

5. Το άρθρο 52, παράγραφος 3, του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης (νυν άρθρο 59, παράγραφος 3, του κανονισμού 2017/1001) προβλέπει τη δυνατότητα μερικής ακυρότητας:

«Όταν ο λόγος ακυρότητας αφορά μέρος μόνο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τις οποίες έχει καταχωρισθεί το σήμα της ΕΕ, η ακυρότητα του σήματος κηρύσσεται μόνο για τα συγκεκριμένα προϊόντα ή υπηρεσίες.»

6. Το άρθρο 65 του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης (νυν άρθρο 72 του κανονισμού 2017/1001) περιέχει ρυθμίσεις για την ένδικη διαδικασία και τις συνέπειές της:

«1. Επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά αποφάσεων του τμήματος προσφυγών.

[...]

6. Το Γραφείο λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί με την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου ή, σε περίπτωση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως αυτής, του Δικαστηρίου.»

III. Ιστορικό της διαφοράς και μέχρι τούδε διαδικασία

7. Στις 25 Απριλίου 2011, ο Joaquin Nadal Esteban υπέβαλε στο Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) αίτηση καταχώρισης του κάτωθι σήματος για τις κλάσεις 25 (ενδύματα, υποδήματα, είδη πιλοποιίας), 35 (διαφήμιση· διοίκηση επιχειρήσεων· διαχείριση επιχειρήσεων· εργασίες γραφείου) και 39 (μεταφορές· συσκευασία και αποθήκευση εμπορευμάτων· οργάνωση ταξιδίων) κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί:

8. Η αναιρεσείουσα, Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret AŞ (στο εξής: Koton), άσκησε ανακοπή κατά της καταχώρισης αυτής βάσει δικών της προγενέστερων εικονιστικών σημάτων, τα οποία έχουν αμφότερα την εξής μορφή:

9. Τα σήματα αυτά είχαν καταχωρισθεί, μεταξύ άλλων, για τις κλάσεις 25 και 35 αλλά όχι για την κλάση 39. Όσον αφορά τις δύο πρώτες κλάσεις, η ανακοπή ευδοκίμησε.

10. Το επίμαχο σήμα καταχωρίστηκε στις 5 Νοεμβρίου 2014 υπό τον αριθμό 9917436 για τις υπηρεσίες της κλάσης 39.

11. Στις 5 Δεκεμβρίου 2014, η Koton κατέθεσε αίτηση κήρυξης ακυρότητας του σήματος αυτού λόγω κακής πίστης, δυνάμει του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης.

12. Το τμήμα ακυρώσεων του EUIPO απέρριψε την αίτηση αυτή, όπως επίσης και το τμήμα προσφυγών απέρριψε την προσφυγή κατά της απορριπτικής αυτής αποφάσεως. Τέλος, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2017, Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret κατά EUIPO – Nadal Esteban (STYLO & KOTON) (T-687/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:853), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή κατά της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών.

13. Και οι τρεις αποφάσεις βασίστηκαν στο σκεπτικό ότι τα σήματα της Koton δεν αφορούν τις υπηρεσίες για τις οποίες είχε καταχωριστεί το επίμαχο σήμα.

IV. Αιτήματα

14. Στις 13 Φεβρουαρίου 2018, η Koton άσκησε την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως και ζήτησε από το Δικαστήριο:

- 1) να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση,
- 2) να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση,
- 3) να κηρύξει άκυρο το υπ' αριθ. 9917436 σήμα της Ένωσης και
- 4) να καταδικάσει τον J. Nadal Esteban και το EUIPO στα δικαστικά έξοδα.

15. Το EUIPO ζητεί από το Δικαστήριο:

- 1) να δεχθεί την αίτηση αναιρέσεως και
- 2) να καταδικάσει το EUIPO και τον J. Nadal Esteban στα δικαστικά έξοδα.

16. Αντιθέτως, ο J. Nadal Esteban ζητεί από το Δικαστήριο:

- 1) να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και
- 2) να καταδικάσει την Koton στα δικαστικά έξοδα.

17. Οι διάδικοι κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις και ανέπτυξαν προφορικά τα επιχειρήματά τους κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 6ης Δεκεμβρίου 2018.

V. Νομική εκτίμηση

18. Καταρχάς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το αίτημα της Koton περί κήρυξης της ακυρότητας του επίμαχου σήματος είναι απαράδεκτο. Αφενός, η Koton δεν υπέβαλε το αίτημα αυτό ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και κατά συνέπεια το συγκεκριμένο αίτημα θα διευρυνε το αντικείμενο της διαφοράς. Αφετέρου, κατά το άρθρο 65, παράγραφος 1, του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης, μόνον η απόφαση του τμήματος προσφυγών αποτελεί αντικείμενο της δίκης ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης.

19. Η Koton και το EUIPO επικρίνουν όμως πρωτίστως μια σχετικά σημαντική απόκλιση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως από τη μέχρι τούδε νομολογία. Θα αρχίσω από την εξέταση της απόκλισης αυτής (συναφώς κατωτέρω υπό Α), προτού εξετάσω αν μπορούν άλλοι λόγοι να στηρίξουν παρ' όλ' αυτά την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (συναφώς κατωτέρω υπό Β). Συνεπώς, η απόφαση επί της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως εξαρτάται από το αν κάποια άλλη παράμετρος, την οποία εκθέτει το EUIPO και η οποία δεν έχει ληφθεί ακόμη υπόψη, αποτελεί αντικείμενο της παρούσας δίκης ή προβλήθηκε εκπρόθεσμα (συναφώς κατωτέρω υπό Γ). Τέλος, θα διατυπώσω παρατηρήσεις σχετικά με την προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου (συναφώς κατωτέρω υπό Δ).

Α. Η αναγκαιότητα της χρήσης για πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες

20. Με τον μοναδικό λόγο αναιρέσεως, η Koton προβάλλει ότι, με τις σκέψεις 44 και 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης. Το EUIPO συντάσσεται με το επιχείρημα αυτό.

21. Κατά το άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης, το σήμα της Ένωσης κηρύσσεται άκυρο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται στο Γραφείο, εάν ο καταθέτης ενήργησε κακόπιστα κατά την κατάθεση της αίτησης σήματος.

22. Στη σκέψη 44 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επικύρωσε την κρίση του τμήματος προσφυγών ότι η ύπαρξη κακοπιστίας του καταθέτη, κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης, *προϋποθέτει* να χρησιμοποιεί τρίτος, για πανομοιότυπο ή παρόμοιο προϊόν ή πανομοιότυπη ή παρόμοια υπηρεσία, πανομοιότυπο ή παρόμοιο σημείο, το οποίο μπορεί να συγχέεται με το σημείο του οποίου ζητείται η καταχώριση.

23. Αφού απέρριψε τα επιχειρήματα της Koton σχετικά με το ζήτημα αν προστατεύονται τα σήματα της Koton για παρόμοιες ή πανομοιότυπες υπηρεσίες, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε στη σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι ορθώς το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι ο J. Nadal Esteban δεν ενήργησε κακόπιστα κατά την καταχώριση του επίμαχου σήματος, καθότι αυτό καταχωρίστηκε για υπηρεσίες οι οποίες διαφέρουν από εκείνες τις οποίες προσδιορίζουν τα προγενέστερα σήματα της Koton.

24. Μολονότι το Γενικό Δικαστήριο έλαβε πάντως υπόψη και άλλες παραμέτρους, τις οποίες θα εξετάσω κατωτέρω (υπό Β), οι δύο αυτές σκέψεις της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως πάσχουν σοβαρή πλάνη περί το δίκαιο.

25. Ειδικότερα, η χρήση, για πανομοιότυπο ή παρόμοιο προϊόν ή πανομοιότυπη ή παρόμοια υπηρεσία, πανομοιότυπου ή παρόμοιου σημείου το οποίο μπορεί να συγχέεται με το σημείο του οποίου ζητείται η καταχώριση, αποτελεί, όπως ορθώς επισημαίνει το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 32 και 40 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως³, απλώς έναν παράγοντα που πρέπει να λαμβάνεται *ιδιαιτέρως* υπόψη⁴. Ορθό είναι, για να εκτιμηθεί αν συντρέχει κακή πίστη του καταθέτη, να ληφθούν υπόψη *όλοι οι κρίσιμοι παράγοντες* που αφορούν ειδικώς την υπό κρίση υπόθεση και υφίστανται κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης καταχώρισης ενός σημείου ως κοινοτικού σήματος⁵.

3 Ομοίως, παραδείγματος χάριν, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 2012, Peeters Landbouwmachines κατά ΓΕΕΑ – Fors MW (BIGAB) (T-33/11, EU:T:2012:77, σκέψη 20), της 13ης Δεκεμβρίου 2012, pelicantravel.com κατά ΓΕΕΑ – Pelikan (Pelikan) (T-136/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2012:689, σκέψη 26), και της 11ης Ιουλίου 2013, SA.PAR. κατά ΓΕΕΑ – Salini Costruttori (GRUPPO SALINI) (T-321/10, EU:T:2013:372, σκέψη 22).

4 Απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Goldhase, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψεις 37 και 53). Βλ., επίσης, απόφαση της 27ης Ιουνίου 2013, Malaysia Dairy Industries (Yakult, C-320/12, EU:C:2013:435, σκέψη 36).

5 Αποφάσεις της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Goldhase, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψη 37), της 3ης Ιουνίου 2010, Internetportal und Marketing (C-569/08, EU:C:2010:311, σκέψη 42), και της 27ης Ιουνίου 2013, Malaysia Dairy Industries (Yakult, C-320/12, EU:C:2013:435, σκέψη 36).

26. Η νομολογία αυτή του Δικαστηρίου δεν μπορεί να αμφισβητηθεί, όπως θα εκθέσω αναλυτικά κατωτέρω με πέντε επιχειρήματα.

27. *Πρώτον*, όπως ορθώς υπογραμμίζουν η Koton και το EUIPO, για τη συνδρομή του λόγου ακυρότητας του άρθρου 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης, δεν απαιτείται ο αιτούμενος την κήρυξη της ακυρότητας να είναι δικαιούχος σήματος για τα ίδια ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες. Αντιθέτως, οποιοσδήποτε μπορεί καταρχήν να ζητήσει την κήρυξη της ακυρότητας σήματος λόγω κακής πίστης.

28. *Δεύτερον*, η ανάγκη να ληφθούν υπόψη όλοι οι κρίσιμοι παράγοντες αποτελεί αναπόφευκτη συνέπεια του υποκειμενικού χαρακτήρα της κακής πίστης. Ένα τέτοιο υποκειμενικό στοιχείο μπορεί να προσδιοριστεί μόνο βάσει των αντικειμενικών περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης⁶. Ως εκ τούτου, η συγγενεύουσα με το δίκαιο περί σημάτων ρύθμιση για την κακόπιστη καταχώριση ονομάτων τομέα, η οποία σε ορισμένες γλωσσικές αποδόσεις θα μπορούσε πράγματι να νοηθεί υπό την έννοια της εξαντλητικής απαρίθμησης των περιπτώσεων κακής πίστης, ερμηνεύθηκε και αυτή από το Δικαστήριο υπό την έννοια ότι οι περιπτώσεις αυτές δεν απαριθμούνται εξαντλητικώς⁷.

29. *Τρίτον*, η ανάγκη συνεκτίμησης όλων των κρίσιμων παραγόντων προκύπτει και από το αντικείμενο της κακής πίστης.

30. Το Δικαστήριο –όπως και ο νομοθέτης– δεν έχουν διαμορφώσει ακόμη πλήρη ορισμό της κακής πίστης⁸. Η επιφυλακτικότητα αυτή είναι εύλογη, καθότι είναι δύσκολο να προβλεφθεί ποιες περιπτώσεις θα προκύψουν στο μέλλον και θα πρέπει να εκτιμηθούν.

31. Πάντως, η νομολογία αναφορικά με τη διαπίστωση καταχρηστικής συμπεριφοράς μπορεί να παράσχει καθοδήγηση κατά την εξέταση της κακής πίστης⁹. Η συμπεριφορά αυτή χαρακτηρίζεται από ένα αντικειμενικό και ένα υποκειμενικό στοιχείο. Ως προς το αντικειμενικό στοιχείο, από τη συνολική εκτίμηση των αντικειμενικών περιστάσεων θα πρέπει να προκύπτει ότι, παρά την τυπική τήρηση των προϋποθέσεων που θέτει η ρύθμιση της Ένωσης, δεν επιτυγχάνεται ο επιδιωκόμενος με τη ρύθμιση αυτή σκοπός. Ως προς το υποκειμενικό στοιχείο, από σειρά αντικειμενικών περιστάσεων θα πρέπει να προκύπτει ότι κύριος σκοπός των επίμαχων πράξεων είναι η αποκόμιση αδικαιολόγητου οφέλους. Πράγματι, δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της απαγόρευσης των καταχρηστικών συμπεριφορών οσάκις οι επίμαχες πράξεις μπορούν να έχουν άλλη αιτιολόγηση πέραν της απλής αποκόμισης (αδικαιολόγητου) οφέλους¹⁰. Συνεπώς, κρίσιμη είναι η σφαιρική εκτίμηση των ουσιωδών παραγόντων.

6 Απόφασεις της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Goldhase, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψη 42), της 3ης Ιουνίου 2010, Internetportal und Marketing (C-569/08, EU:C:2010:311, σκέψη 45), και της 27ης Ιουνίου 2013, Malaysia Dairy Industries (Yakult, C-320/12, EU:C:2013:435, σκέψη 36).

7 Απόφαση της 3ης Ιουνίου 2010, Internetportal und Marketing (C-569/08, EU:C:2010:311, ιδίως σκέψεις 37 έως 39).

8 Βλ. προτάσεις της γενικής εισαγγελέα E. Sharpston στην υπόθεση Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Goldhase, C-529/07, EU:C:2009:148, σημεία 35, 36 και 57).

9 Βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 2016, Copernicus-Trademarks κατά EUIPO – Maquet (LUCO) (T-82/14, EU:T:2016:396, σκέψεις 144 και 145).

10 Απόφασεις της 14ης Δεκεμβρίου 2000, Emsland-Stärke (C-110/99, EU:C:2000:695, σκέψεις 52 και 53), της 28ης Ιουλίου 2016, Kratzer (C-423/15, EU:C:2016:604, σκέψεις 38 έως 40), και της 26ης Φεβρουαρίου 2019, N Luxembourg 1 κ.λπ. (C-115/16, C-118/16, C-119/16 και C-299/16, EU:C:2019:134, σκέψη 124).

32. Εάν η κατά το άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης κακή πίστη ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι συνιστά εκδήλωση της απαγόρευσης καταχρηστικών συμπεριφορών, πρέπει να προσδιοριστεί ο κρίσιμος σκοπός της προστασίας του σήματος και το τυχόν αδικαιολόγητο όφελος ιδίως υπό το πρίσμα της βασικής λειτουργίας του σήματος. Η λειτουργία αυτή συνίσταται στο να εγγυάται στον καταναλωτή ή στον τελικό χρήστη την ταυτότητα προέλευσης του οικείου προϊόντος ή υπηρεσίας, παρέχοντάς του τη δυνατότητα να διακρίνει, χωρίς τον κίνδυνο σύγχυσης, το εν λόγω προϊόν ή υπηρεσία από εκείνα που έχουν άλλη προέλευση¹¹.

33. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η υποβολή αίτησης καταχώρισης σήματος χωρίς την πρόθεση χρήσης του κατά τρόπο σύμφωνο με τη βασική λειτουργία του μπορεί να είναι κακόπιστη¹². Κακή πίστη μπορεί να συντρέχει ιδίως αν ο καταθέτης δεν έχει καν την πρόθεση να χρησιμοποιήσει το σήμα ως τέτοιο¹³ αλλά και όταν σκοπεύει να χρησιμοποιήσει το σήμα για να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την προέλευση προϊόντων ή υπηρεσιών.

34. *Τέταρτον*, είναι εύκολα νοητές άλλες εκδοχές της κακής πίστης, οι οποίες δεν προϋποθέτουν αλληλοεπικάλυψη με υπάρχουσα καταχώριση. Για παράδειγμα, η υποβολή αίτησης καταχώρισης σήματος από πρόσωπο το οποίο ζητεί την καταχώριση αποκλειστικά με σκοπό να παρεμποδίσει την επικείμενη υποβολή αίτησης καταχώρισης σήματος από άλλον («Trademark squatting»)¹⁴.

35. *Πέμπτον*, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει το ενδεχόμενο της κακόπιστης υποβολής αίτησης καταχώρισης σήματος με την οποία ο καταθέτης θέλησε να θέσει τη βάση για την απόκτηση ενός περιγραφικού ονόματος τομέα¹⁵. Κατά πόσον είχαν ήδη κατατεθεί σήματα για ίδια ή παρόμοια προϊόντα ή υπηρεσίες δεν ασκούσε συναφώς καμία επιρροή.

36. Επομένως, για να συναχθεί κακή πίστη δεν απαιτείται να χρησιμοποιεί τρίτος, για πανομοιότυπο ή παρόμοιο προϊόν ή πανομοιότυπη ή παρόμοια υπηρεσία, πανομοιότυπο ή παρόμοιο σημείο, το οποίο μπορεί να συγχέεται με το σημείο του οποίου ζητείται η καταχώριση.

37. Το συμπέρασμα αυτό δεν ανατρέπεται αν η κακή πίστη δεν εξαρτάται, όπως η κατάχρηση, από τη μη επιδίωξη του σκοπού του σήματος και την αποκόμιση αδικαιολόγητου οφέλους, αλλά, όπως πρότεινε η γενική εισαγγελέας E. Sharpston, αποτελεί απόκλιση από τις παραδεδεγμένες αρχές που διέπουν τη χρηστή συμπεριφορά και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη¹⁶. Επίσης για ένα τέτοιο ζήτημα θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλοι οι κρίσιμοι παράγοντες.

B. Επί της εκτιμήσεως την οποία πράγματι διενήργησε το Γενικό Δικαστήριο

38. Η διαπίστωση της εν λόγω πλάνης περί το δίκαιο δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Πράγματι, το Γενικό Δικαστήριο, παρά την εκτίμησή του στις σκέψεις 44 και 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έλαβε υπόψη και άλλους παράγοντες.

11 Απόφασεις της 23ης Μαΐου 1978, Hoffmann-La Roche (102/77, EU:C:1978:108, σκέψη 7), της 11ης Μαρτίου 2003, Ansul (C-40/01, EU:C:2003:145, σκέψη 43), και της 31ης Ιανουαρίου 2019, Pandalis κατά EUIPO (C-194/17 P, EU:C:2019:80, σκέψη 84).

12 Απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Goldhase, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψεις 44 και 45).

13 Απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Goldhase, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψεις 44 και 45). Βλ., επίσης, απόφαση της 3ης Ιουνίου 2010, Internetportal und Marketing (C-569/08, EU:C:2010:311, σκέψεις 46 έως 48).

14 Βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 2016, Copernicus-Trademarks κατά EUIPO – Maquet (LUCO) (T-82/14, EU:T:2016:396).

15 Απόφαση της 3ης Ιουνίου 2010, Internetportal und Marketing (C-569/08, EU:C:2010:311, σκέψεις 46 και 47).

16 Προτάσεις στην υπόθεση Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Goldhase, C-529/07, EU:C:2009:148, σημείο 60).

39. Ειδικότερα, στις σκέψεις 54 έως 57 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, εξετάστηκε από το Γενικό Δικαστήριο το γεγονός ότι ο J. Nadal Esteban διατηρούσε λίγα χρόνια νωρίτερα εμπορική σχέση με την Koton και, ως εκ τούτου, όφειλε να γνωρίζει το σήμα της καθώς και το γεγονός ότι ο J. Nadal Esteban άσκησε ανακοπή κατά της καταχώρισης ενός σήματος της Koton στην Ισπανία. Εντούτοις, τα στοιχεία αυτά δεν επαρκούσαν, κατά την κρίση του Γενικού Δικαστηρίου, για την απόδειξη της ύπαρξης κακής πίστης.

40. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το Γενικό Δικαστήριο –αντίθετα προς τις διαπιστώσεις του στις σκέψεις 44 και 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως– δεν έκρινε απαραίτητη την ταυτότητα ή ομοιότητα των συγκεκριμένων υπηρεσιών για τη συναγωγή συμπεράσματος περί ύπαρξης κακής πίστης.

41. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε πλήρως τα επιχειρήματα της Koton. Εξακολουθεί όμως να υφίσταται αντίφαση στην αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

Γ. Επί της πρόσθετης παραμέτρου που προσδιορίστηκε από το EUIPO

42. Το EUIPO στηρίζει την αίτηση αναιρέσεως σε μια πρόσθετη παράμετρο που δεν ελήφθη υπόψη από το Γενικό Δικαστήριο.

43. Ειδικότερα, ο J. Nadal Esteban είχε πράγματι υποβάλει αρχικά αίτηση καταχώρισης του σήματός του για πανομοιότυπα προϊόντα και υπηρεσίες και συγκεκριμένα για τις κλάσεις 25 και 35. Η αίτηση του απορρίφθηκε λόγω της ανακοπής της Koton σχετικά με τις κλάσεις αυτές. Ως εκ τούτου, μόνο λόγω της ανακοπής αυτής δεν υφίστατο πλέον, κατά την καταχώριση, αλληλοεπικάλυψη μεταξύ των σημάτων της Koton και του επίμαχου σήματος αναφορικά με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες για τα οποία ζητούνταν η καταχώριση αυτή.

44. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Koton συντάχθηκε με το επιχείρημα αυτό.

45. Συναφώς, ανακύπτουν δύο ερωτήματα: αφενός, αν το επιχείρημα αυτό του EUIPO είναι παραδεκτό και αφετέρου– εφόσον είναι παραδεκτό– τι επιρροή ασκεί η παράμετρος αυτή.

1. Επί του παραδεκτού του επιχειρήματος του EUIPO

46. Η Koton δεν προέβαλε ρητώς ως λόγο την αλληλοεπικάλυψη μεταξύ της αρχικής υποβολής αίτησης καταχώρισης και του πεδίου προστασίας των προγενέστερων σημάτων της ούτε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ούτε στο δικόγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως. Τόνισε απλώς ότι ο J. Nadal Esteban, ως πρώην εμπορικός συνεργάτης της, όφειλε να γνωρίζει τα σήματά της και ότι το σήμα του παρουσίαζε σημαντική ομοιότητα με τα σήματα αυτά. Επιπλέον, αναφέρθηκε σε εκκρεμή δίκη με αντίδικο τον J. Nadal Esteban στην Ισπανία, στο πλαίσιο της οποίας αυτός έβαλλε κατά ενός από τα σήματά της.

47. Είναι συνεπώς αμφίβολο το αν αρκεί το σχετικό με την αλληλοεπικάλυψη των προϊόντων και υπηρεσιών επιχείρημα που προβάλλεται με το υπόμνημα του EUIPO επί της αιτήσεως αναιρέσεως για να καταστεί το στοιχείο αυτό αντικείμενο της κατ' αναίρεση δίκης.

48. Κατά το άρθρο 174 του Κανονισμού Διαδικασίας, με το υπόμνημα επί της αιτήσεως αναιρέσεως ζητείται να γίνει δεκτή ή να απορριφθεί ολικώς ή μερικώς η αίτηση αναιρέσεως. Εξάλλου, κάθε διάδικος της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου υποθέσεως μπορεί κατά το άρθρο 176 του Κανονισμού Διαδικασίας να ασκήσει, με χωριστό δικόγραφο, διαφορετικό από το υπόμνημα επί της αιτήσεως αναιρέσεως, αντανάιρεση η οποία, κατά το άρθρο 178, παράγραφοι 1 και 3, δεύτερη περίοδος, του Κανονισμού Διαδικασίας, πρέπει να έχει ως αντικείμενο την ολική ή μερική αναίρεση

της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως για διαφορετικούς νομικούς λόγους και νομικά επιχειρήματα από εκείνους που προβάλλονται με το υπόμνημα επί της αιτήσεως αναιρέσεως. Από τον συνδυασμό των διατάξεων αυτών συνάγεται ότι το υπόμνημα επί της αιτήσεως αναιρέσεως δεν μπορεί να έχει ως αντικείμενο την αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως για λόγους διαφορετικούς και αυτοτελείς σε σχέση με αυτούς που προβάλλονται με την αίτηση αναιρέσεως, δεδομένου ότι τέτοιοι λόγοι δεν μπορούν να προβληθούν παρά μόνο στο πλαίσιο ανταναιρέσεως¹⁷.

49. Συνεπώς, σε περίπτωση που κρινόταν ότι δεν προβλήθηκε η αρχική αλληλοεπικάλυψη όσον αφορά τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της Koton, το σχετικό επιχειρήμα του EUIPO θα έπρεπε να απορριφθεί ως απαράδεκτο.

50. Θεωρώ όμως υπερβολικά αυστηρή μια τέτοια εκτίμηση του επιχειρήματος της Koton.

51. Ειδικότερα, η αρχική αλληλοεπικάλυψη όσον αφορά τις κλάσεις 25 και 35 ήταν πράγματι εξαρχής μέρος των μη αμφισβητούμενων πραγματικών περιστατικών στο πλαίσιο της δίκης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου¹⁸. Η παράθεση του πραγματικού πλαισίου της διαφοράς από το Γενικό Δικαστήριο αναπαράγει, στις σκέψεις 3 και 8 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τουλάχιστον την απορριφθείσα αίτηση καταχώρισης σήματος για την κλάση 35¹⁹. Στη σκέψη 39 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο στηρίζεται μάλιστα στις διαπιστώσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας ανακοπής προκειμένου να κρίνει ότι η προστασία των προγενέστερων σημάτων της Koton δεν επεκτείνεται στην κλάση 39.

52. Συνεπώς, οι διάδικοι κατέστησαν την αρχική αλληλοεπικάλυψη των προϊόντων και υπηρεσιών αντικείμενο της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου. Κατά συνέπεια, το γεγονός αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την εξέταση της ύπαρξης κακής πίστης.

2. Επί της σημασίας της αρχικής αλληλοεπικάλυψης της αίτησης καταχώρισης με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προστατεύουν τα σήματα της Koton

53. Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη του μια παράμετρο κατά την εξέταση της ύπαρξης κακής πίστης.

54. Η παράμετρος αυτή είναι κρίσιμη διότι επιτρέπει να συναχθούν συμπεράσματα για τις προθέσεις του J. Nadal Esteban κατά την υποβολή της αίτησης καταχώρισης του επίμαχου σήματός του. Οι προθέσεις αυτές ασκούν επιρροή για την εκτίμηση της ύπαρξης κακής πίστης, διότι κατά το άρθρο 52, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης, το σήμα της Ένωσης κηρύσσεται άκυρο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται στο Γραφείο ή μετά από άσκηση ανταγωγής στο πλαίσιο αγωγής για παραποίηση/απομίμηση, εάν ο καταθέτης ενήργησε κακόπιστα *κατά την κατάθεση της αίτησης σήματος*²⁰.

17 Αποφάσεις της 10ης Νοεμβρίου 2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital κατά Επιτροπής (C-449/14 P, EU:C:2016:848, σκέψεις 99 έως 101), και της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου (C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 20).

18 Βλ., όσον αφορά την υπόθεση T-687/16, σημεία 10 και 11 του δικογράφου της προσφυγής της Koton, σημεία 10 και 11 του υπομνήματος αντικρούσεως του J. Nadal Esteban καθώς και σημείο 11 του υπομνήματος αντικρούσεως του EUIPO. Στην παρούσα διαδικασία, βλ. σημείο 13 του δικογράφου της αιτήσεως αναιρέσεως της Koton και σημείο 1 του υπομνήματος του EUIPO επί της αιτήσεως αναιρέσεως· ο J. Nadal Esteban δεν αντέκρουσε εγγράφως τα σχετικώς προβληθέντα και τα επιβεβαίωσε ρητώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

19 Συναφώς επισημαίνεται ότι η σκέψη 3 της πρωτότυπης αγγλικής εκδοχής της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως πάσχει από πρόδηλο μεταφραστικό σφάλμα, καθότι εκεί δεν μνημονεύεται αρχικά η κλάση 39 αλλά η κλάση 41.

20 Βλ. αποφάσεις της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Goldhase, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψη 35), καθώς και της 27ης Ιουνίου 2013, Malaysia Dairy Industries (Yakult, C-320/12, EU:C:2013:435, σκέψη 36).

55. Η Koton και το EUIPO, επικαλούμενα απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου²¹, υποστηρίζουν συναφώς ότι αποκλείεται ο διαχωρισμός της καταχώρισης, για την εκτίμηση της ύπαρξης κακής πίστης, κατά τρόπον ώστε μόνον ένα μέρος, εν προκειμένω η καταχώριση για τις κλάσεις 25 και 35, να θεωρηθεί κακόπιστη και όχι το άλλο μέρος, ήτοι η καταχώριση για την κλάση 39.

56. Το ζήτημα αυτό εκκρεμεί επί του παρόντος και σε ένα κάπως διαφορετικό πλαίσιο. Συναφώς, τίθεται το ερώτημα εάν η καταχώριση ήταν κακόπιστη στο σύνολό της, εφόσον και στον βαθμό που ο καταθέτης προτίθετο να χρησιμοποιήσει το σήμα για ορισμένα από τα προϊόντα ή υπηρεσίες τα οποία αφορούσε η αίτηση καταχώρισης αλλά δεν είχε τέτοια πρόθεση για άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες τα οποία αφορούσε η αίτηση αυτή²². Λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη πρακτική υποβολής αιτήσεων καταχώρισης σημάτων για ολόκληρες κλάσεις προϊόντων και υπηρεσιών²³, που συχνά οι καταθέτες δεν μπορούσαν καν να καλύψουν στο σύνολό τους, πολλώ δε μάλλον δεν είχαν την πρόθεση να το πράξουν, το ερώτημα αυτό έχει σοβαρές συνέπειες.

57. Υπέρ της δυνατότητας διαχωρισμού μιας εν μέρει κακόπιστης καταχώρισης σήματος συνηγορεί το άρθρο 52, παράγραφος 3, του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης, το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα ακυρότητας του σήματος της Ένωσης για μέρος μόνον των προϊόντων ή υπηρεσιών για τις οποίες αυτό έχει καταχωρισθεί²⁴.

58. Σε αντίθεση όμως με τους λοιπούς λόγους ακυρότητας, η κακή πίστη δεν αποτελεί εγγενές ελάττωμα του ίδιου του σήματος αλλά προκύπτει από τις περιστάσεις κατάθεσης της αίτησης καταχώρισής του²⁵. Σε περίπτωση ύπαρξης ελαττωμάτων του σήματος, ασφαλώς θα μπορούσαν αυτά να αφορούν ορισμένα μόνον προϊόντα ή υπηρεσίες, χωρίς να εμποδίζουν τη χρήση του για άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες. Αντιθέτως, είναι σαφώς δυσχερέστερο να γίνει δεκτό ότι είναι καλόπιστη η αίτηση χορήγησης του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης συγκεκριμένου σημείου για τον προσδιορισμό συγκεκριμένων προϊόντων ή υπηρεσιών εάν η χορήγηση του ίδιου δικαιώματος ζητείται κακόπιστα και για άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες.

59. Επιπλέον, ο διαχωρισμός της καταχώρισης σε κακόπιστο και καλόπιστο μέρος θα παρείχε κίνητρο για την υποβολή αιτήσεων καταχώρισης σημάτων για ευρύτερο κύκλο προϊόντων και υπηρεσιών απ' ό,τι δικαιολογείται από την πραγματική πρόθεση χρήσης. Δεν θα υπήρχε φόβος επιπτώσεων για το πράγματι χρησιμοποιούμενο σήμα εάν αποκαλυφθεί η κακή πίστη. Τα όσα προβάλλει ο J. Nadal Esteban κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση επιβεβαιώνουν τον κίνδυνο αυτό: ειδικότερα, υποστηρίζει ότι κατέθεσε αίτηση καταχώρισης του σήματός του για τις κλάσεις 25 και 35 απλώς και μόνο διότι δεν προέκυπταν για τον λόγο αυτό πρόσθετα τέλη. Εάν γνώριζε ότι σε περίπτωση κακόπιστης καταχώρισης για τις κλάσεις αυτές καθίσταται συγχρόνως άκυρη και η καταχώριση του για την κλάση 39, θα είχε σίγουρα αποφύγει την καταχώριση για τις ως άνω κλάσεις.

60. Στην υπό κρίση υπόθεση, δεν είναι αναγκαίο τελικά να διατυπωθούν οριστικά συμπεράσματα σχετικά με το αν η καταχώριση μπορεί ή και πρέπει οπωσδήποτε να διαχωριστεί σε κακόπιστο και καλόπιστο μέρος. Ειδικότερα, το γεγονός ότι η αίτηση καταχώρισης ενός σήματος κατατέθηκε αρχικά για προϊόντα και υπηρεσίες ως προς τα οποία ο καταθέτης γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι υπήρχαν ταυτόσημα ή παρόμοια σήματα, μπορεί σε κάθε περίπτωση να συνιστά σημαντική ένδειξη ότι η κατάθεση της αίτησης καταχώρισης του σήματος αυτού ήταν κακόπιστη και για άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες.

21 Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 2013, SA.PAR. κατά FEFA – Salini Costruttori (GRUPPO SALINI) (T-321/10, EU:T:2013:372, σκέψη 48).

22 Υπόθεση C-371/18, Sky (EE 2018, C 276, σ. 27).

23 Βλ. απόφαση της 19ης Ιουνίου 2012, The Chartered Institute of Patent Attorneys (C-307/10, EU:C:2012:361).

24 Απόφαση του High Court, Arnold J. (Ηνωμένο Βασίλειο) της 6ης Φεβρουαρίου 2018, Sky κατά Skykick (HC-2016-001587, [2018] EWHC 155 [Ch], σημεία 232 και 234).

25 Προτάσεις της γενικής εισαγγελέα E. Sharpston στην υπόθεση Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Goldhase, C-529/07, EU:C:2009:148, σημείο 41).

61. Τουλάχιστον λόγω της πρόσθετης αυτής παραμέτρου εναπόκειται στον καταθέτη, τον J. Nadal Esteban, να άρει τις αμφιβολίες ως προς το καλόπιστο της καταχώρισης. Για την άρση των αμφιβολιών αυτών, έχει καθοριστική σημασία το αν ο καταθέτης μπορεί να αποδείξει την επιδίωξη ενός κατανοητού και –εξ όσων γνωρίζει τουλάχιστον– δικαιολογημένου οικονομικού σκοπού ή μιας «οικονομικής λογικής»²⁶ με την καταχώριση²⁷.

62. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν περιέχει όμως κανένα στοιχείο από το οποίο να προκύπτει ότι προβλήθηκε ή εκτιμήθηκε μια τέτοια οικονομική λογική.

63. Συνεπώς, δεδομένου ότι στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν ελήφθησαν υπόψη όλες οι κρίσιμες παράμετροι όσον αφορά την ενδεχόμενη ύπαρξη κακής πίστης, η απόφαση αυτή πρέπει να αναιρεθεί.

Δ. Επί της προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

64. Κατά το άρθρο 61, πρώτη παράγραφος, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο μπορεί, σε περίπτωση αναιρέσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, είτε να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Γενικό Δικαστήριο για να την κρίνει.

65. Εν προκειμένω, δεν αξιολογήθηκε από το Γενικό Δικαστήριο ούτε το γεγονός ότι ο J. Nadal Esteban είχε υποβάλλει αρχικά αίτηση καταχώρισης του επίμαχου σήματος για δυο κλάσεις προϊόντων ή υπηρεσιών ως προς τις οποίες η Koton απολαύει προστασίας δυνάμει των σημάτων της ούτε τυχόν επιχείρημα του J. Nadal Esteban περί οικονομικής λογικής της εκ μέρους του καταθέσεως αιτήσεως. Τούτο συνηγορεί υπέρ της αναπομπής της υπόθεσης στο Γενικό Δικαστήριο για να συμπληρώσει την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών²⁸.

66. Από την άλλη πλευρά, δεν αμφισβητείται η κατάθεση της αίτησης για τις δύο άλλες κλάσεις, ο δε J. Nadal Esteban εξέθεσε, ιδίως κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου, τους λόγους για τους οποίους προέβη στην κατάθεση αυτή. Η Koton αμφισβητεί τους προβαλλόμενους λόγους. Εντούτοις, οι αμφισβητήσεις αυτές θα έπρεπε να εξεταστούν περαιτέρω μόνον εάν οι ως άνω λόγοι δικαιολογούσαν την κατάθεση της αιτήσεως καταχωρίσεως του σήματος. Δεδομένου όμως ότι αυτό δεν συμβαίνει, απαιτείται μόνον ο νομικός χαρακτηρισμός των πραγματικών αυτών περιστατικών, ο οποίος εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου²⁹.

67. Κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, για την εξέταση της ύπαρξης κακής πίστης είναι καθοριστικό το αν ο J. Nadal Esteban μπορεί να άρει τις αμφιβολίες ως προς το καλόπιστο της κατάθεσης αίτησης καταχώρισης αποδεικνύοντας την οικονομική λογική της.

26 Βλ. αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 2012, Peeters Landbouwmachines κατά ΓΕΕΑ – Fors MW (BIGAB) (T-33/11, EU:T:2012:77, σκέψη 26), της 8ης Μαΐου 2014, Simca Europe κατά ΓΕΕΑ – PSA Peugeot Citroën (Simca) (T-327/12, EU:T:2014:240, σκέψη 39), της 9ης Ιουλίου 2015, CMT κατά ΓΕΕΑ – Camomilla (CAMOMILLA) (T-100/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:481, σκέψεις 36 και 37), και της 5ης Ιουλίου 2016, Bundesverband Souvenir – Geschenke – Ehrenpreise κατά EUIPO – Freistaat Bayern (NEUSCHWANSTEIN) (T-167/15, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:391, σκέψη 53).

27 Βλ. αποφάσεις της 11ης Ιουνίου 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (Goldhase, C-529/07, EU:C:2009:361, σκέψεις 46 έως 52), και της 3ης Ιουνίου 2010, Internetportal und Marketing (C-569/08, EU:C:2010:311, σκέψη 47).

28 Βλ. αποφάσεις της 21ης Ιουνίου 2012, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds κατά Επιτροπής (C-135/11 P, EU:C:2012:376, σκέψη 79), της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, CB κατά Επιτροπής (C-67/13 P, EU:C:2014:2204, σκέψη 98), της 18ης Δεκεμβρίου 2014, Επιτροπή κατά Parker-Hannifin (C-434/13 P, EU:C:2014:2456, σκέψη 100), και της 26ης Ιουλίου 2017, Συμβούλιο κατά Hamas (C-79/15 P, EU:C:2017:584, σκέψη 56).

29 Αποφάσεις της 10ης Ιουλίου 2008, Bertelsmann και Sony Corporation of America κατά Impala (C-413/06 P, EU:C:2008:392, σκέψη 29), της 29ης Μαρτίου 2011, ThyssenKrupp Niosta κατά Επιτροπής (C-352/09 P, EU:C:2011:191, σκέψη 179), και της 21ης Φεβρουαρίου 2013, Seven for all mankind κατά Seven (C-655/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:94, σκέψη 79).

68. Ένα τέτοιο επιχείρημα θα πρέπει να ανταποκρίνεται σε πολύ υψηλές απαιτήσεις. Πράγματι, από το γεγονός και μόνον ότι ο καταθέτης γνωρίζει ή οφείλει να γνωρίζει ότι άλλοι χρησιμοποιούν ταυτόσημο ή παρόμοιο σημείο ως σήμα, ακόμη και αν το σήμα αυτό αφορά άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες, γεννώνται αμφιβολίες ως προς το καλόπιστο της καταχώρισης. Γιατί να προκαλέσει κάποιος ενσυνείδητα τον κίνδυνο να συνδέσουν οι καταναλωτές τα δικά του προϊόντα ή υπηρεσίες με άλλον προμηθευτή;

69. Εάν κάποιος, όπως ο J. Nadal Esteban, επιχειρήσει σκόπιμα μάλιστα να καταθέσει αίτηση καταχώρισης τέτοιου σημείου και για προϊόντα ή υπηρεσίες ως προς τα οποία άλλοι τυγχάνουν προστασίας δυνάμει του σήματός τους, οι αμφιβολίες αυτές καθίστανται σαφώς εντονότερες.

70. Η οικονομική λογική που προβλήθηκε από τον J. Nadal Esteban δεν επαρκεί για την άρση των αμφιβολιών αυτών. Ο τελευταίος υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι είχε την πρόθεση να παράσχει συγκεκριμένες υπηρεσίες και στο πλαίσιο αυτό να χρησιμοποιήσει τσάντες που έφεραν ήδη το επίμαχο σήμα διότι είχε παραλάβει τις τσάντες αυτές από την Koton ως συσκευασία συγκεκριμένων προϊόντων. Επομένως, τα κίνητρα του J. Nadal Esteban ανάγονται αποκλειστικά σε λόγους ευκολίας. Εντούτοις, δεν υπάρχουν ενδείξεις ύπαρξης δικαιολογημένου συμφέροντος για την ανάληψη των κινδύνων σύνδεσης των υπηρεσιών του με την Koton ή παρεμπόδισης μελλοντικών δραστηριοτήτων της Koton.

71. Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η κατάθεση της αίτησης καταχώρισης του επίμαχου σήματος ήταν κακόπιστη. Συνεπώς, η απόφαση του τμήματος προσφυγών πρέπει να ακυρωθεί.

72. Αντιθέτως, το αίτημα που είχε υποβάλλει η Koton ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου να υποχρεωθεί το EUIPO να κηρύξει άκυρο το επίμαχο σήμα ήταν απαράδεκτο. Το Γενικό Δικαστήριο και το Δικαστήριο δεν δύνανται να απευθύνουν διαταγές στο EUIPO. Το EUIPO υποχρεούται όμως να συμμορφώνεται προς το διατακτικό και το σκεπτικό των αποφάσεων των κοινοτικών δικαστηρίων, δυνάμει του άρθρου 65, παράγραφος 6, του κανονισμού για το σήμα της Ένωσης³⁰.

VI. Επί των δικαστικών εξόδων

73. Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως γίνεται δεκτή και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αυτό αποφαινεται επί των εξόδων. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία, δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Τα έξοδα αυτά περιλαμβάνουν, κατά το άρθρο 190, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας.

74. Εν προκειμένω, τα αιτήματα του J. Nadal Esteban απορρίφθηκαν στο σύνολό τους.

75. Μολονότι το EUIPO δικαιώνεται όσον αφορά το αίτημά του στην κατ' αναίρεση δίκη, εντούτοις λόγω των επίδικων αποφάσεών του και καθότι ζήτησε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου την απόρριψη της προσφυγής φέρει επίσης ευθύνη για το γεγονός ότι κατέστη απαραίτητη η άσκηση αιτήσεως αναιρέσεως. Ως εκ τούτου, είναι λογικό ότι ζητεί να καταδικαστεί το ίδιο στα δικαστικά έξοδα.

³⁰ Απόφαση της 23ης Απριλίου 2002, Campogrande κατά Επιτροπής (C-62/01 P, EU:C:2002:248, σκέψη 43), καθώς και αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 31ης Ιανουαρίου 2001, Mitsubishi HiTec Paper Bielefeld κατά ΓΕΕΑ (Giroform) (T-331/99, EU:T:2001:33, σκέψη 33), της 11ης Ιουλίου 2007, El Corte Inglés κατά ΓΕΕΑ – Bolaños Sabri (PiraNAM diseño original Juan Bolaños) (T-443/05, EU:T:2007:219, σκέψη 20), και απόφαση της 16ης Μαΐου 2017, Metronia κατά EUIPO – Zitro IP (TRIPLE O NADA) (T-159/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2017:340, σκέψη 16).

76. Μολονότι τα αιτήματα της Koton να κηρυχθεί άκυρο το επίμαχο σήμα ή να απευθυνθεί εντολή προς τούτο στο EUIPO απορρίφθηκαν, εντούτοις η Koton είναι επί της ουσίας ο καθ' ολοκληρίαν νικήσας διάδικος στην υπόθεση καθότι το EUIPO υποχρεούται πάντως να συμμορφωθεί προς την παρούσα απόφαση.

77. Ως εκ τούτου, ο J. Nadal Esteban και το EUIPO πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα της Koton, ενώ πρέπει να φέρουν έκαστος τα δικά του δικαστικά έξοδα.

VII. Πρόταση

78. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ως εξής:

1. Αναίρει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 30ής Νοεμβρίου 2017, Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret κατά EUIPO – Nadal Esteban (STYLO & KOTON) (T-687/16, EU:T:2017:853).
2. Απορρίπτει κατά τα λοιπά την αίτηση αναιρέσεως της Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret.
3. Ακυρώνει την απόφαση του δευτέρου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 14ης Ιουνίου 2016 (υπόθεση R 1779/2015-2).
4. Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή της Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret.
5. Ο Joaquin Nadal Esteban και το EUIPO φέρουν έκαστος τα δικά του δικαστικά έξοδα και καταδικάζονται να φέρουν εις ολόκληρον και ισομερώς τα δικαστικά έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών, του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου.